

eleme- yüzdürme- buharlaştırılmasıyla- dinlendirme- mıknatıs- süzme- damıtma

A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere yukarıdaki sözcüklerden uygun olanları yazınız.

Değişik irilikteki katı taneciklerden oluşan karışımları birbirinden ayırmak için ..... yöntemi kullanılır. Çakıl-kum, kepek-un, kömür-kömür tozu bu yöntemle birbirlerinden ayrılır.

Katı taneciklerle karışmış sıvı maddeler ..... yöntemiyle birbirinden ayrılır. Yıkamış pirinci haşlanmış makarnayı içinden yaprak tanecikleri olan çayı süzdürme yöntemiyle birbirinden ayırabiliriz.

Birbiriyle karışmış olan tanecikler ..... yöntemiyle ayrılabilir. Samanla karışmış buğday, sapla karışmış mercimek, toprakla karışmış ıspanak bu şekilde birbirinden ayrılır.

Bir sıvı ve içine dağılmış katı tanecikleri dibe çöktürülerek birbirinden ayrılması, ... yöntemiyle yapılır. Bir bardağın içine bir miktar su koyup karıştırdığımızda bulanık bir karışım elde ederiz. Karışım bir süre beklettiğimizde toprağın dibe çöktüğünü saydam suyun üstte kaldığını görürüz.

Demir gibi mıknatısın çektiği maddelerle karışmış başka maddeleri ayırmada ..... kullanılır. Çöplerden demir türü maddeler mıknatısla ayrılır.

Buharlaştırma bir sıvı madde ile karışmış başka bir maddeyi birbirinden ayırmak yada karışımı koyu bir kıvama getirmek için kullanılan bir yöntemdir. Süt tozu sütteki suyun; deniz tuzu, özel havuzlara alınan deniz suyunun ..... elde edilir. Salça, reçel, pestil, pekmez, marmelat yapılırken de buharlaşma yöntemi kullanılır.

Birbiriyle karışmış sıvıların ayrılmasında ..... yöntemi kullanılır. Karışan maddelerin kaynama noktalarının farklı olmasından yararlanır.

B. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanları (D), yanlış olanları (Y) olarak işaretleyiniz.

1. (...) Karışımı oluşturan maddeler, özelliklerini kaybetmezler.
2. (...) Karışımı oluşturan maddeler kendi özelliklerini kaybeder.
3. (...) Bir karışımda hem katı, hem gaz, hem sıvı maddeler bulunabilir.
4. (...) Süzme yöntemi sıvı içinde çözünmeden kalan sıvı maddeleri ayırmak için kullanılır.
5. (...) Çakıl ve ağaç talaşı bulunan karışımları yüzdürme yöntemiyle ayırabiliriz.
6. (...) Çakıl kum karışımını eleme yöntemiyle ayırabiliriz.
7. (...) Tuz su karışımını süzme yöntemiyle ayırabiliriz.
8. (...) Yüzdürme yönteminin kullanılması için katı maddelerin suda çözünmesi gerekir.
9. (...) Katı ve sıvı maddeden oluşan bir çözeltideki maddeleri birbirinden ayırmak için buharlaştırma yöntemi kullanılır.
10. (...) Buharlaştırma yönteminde sıvının içinde çözünen katı madde ile sıvı madde buharlaştırılarak ayrılır.

Etkileşimli Eğitim

C. Verilen test sorularını cevaplayınız.

1. Kum ile demir tozu karışımı birbirinden hangi yöntemle ayrılabilir?

- A) Süzme
B) Yüzdürme
C) Miknatıs
D) Buharlaştırma

2. Çözeltileri ayırmada hangi yöntem kullanılır?

- A) Süzme
B) Yüzdürme
C) Miknatıs
D) Buharlaştırma

3. "Elif'in mutfakta yemek yapan annesi, ocakta kaynayan makarnalı suyu ocaktan alarak bir süzgece koymuştur." Buna göre Elif'in annesi hangi ayırma yöntemini kullanmıştır?

- A) Süzme
B) Yüzdürme
C) Miknatıs
D) Buharlaştırma

4. Su ile tuz karışımı birbirinden hangi yöntemle ayrılabilir?

- A) Süzme
B) Yüzdürme
C) Miknatıs
D) Buharlaştırma

5. "Özellikle mandıralarda sütler büyük kazanlara katılmadan önce içindeki saman, çöp vb. maddelerden arındırılmak için süzgeç veya tülbentten geçirilir." Burada kullanılan ayırma yöntemi hangisidir?

- A) Süzme
B) Yüzdürme
C) Miknatıs
D) Buharlaştırma

6. Aşağıdaki örneklerdeki karışımlardan hangisi miknatısla ayrılabilir?

- A) Kum - talaş karışımı
B) Toplu iğne - kum karışımı
C) Su - talaş karışımı
D) Plastik - cam karışımı

7. I - Süzme

II - Yüzdürme

III - Miknatıs

IV - Buharlaştırma

Su ile talaş karışımı birbirinden hangi yöntemlerle ayrılabilir?

- A) Yalnız IV
B) I, II ve IV
C) I ve II
D) Hepsi

8. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Karışımı oluşturan maddeler karışım içinde özelliklerini kaybetmezler.
B) Karışımı oluşturan maddeleri ayırmak için süzme, yüzdürme, buharlaştırma ve miknatıstan ayırma gibi yöntemleri kullanabiliriz.
C) Süzme yöntemi sıvı içinde çözünmeden kalan sıvı maddeleri ayırmak için kullanılır.
D) İki katı maddeden oluşan karışımları su ile ayırmak için yüzdürme yöntemi kullanılır.

9. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yüzdürme yönteminin kullanılması için katı maddelerin suda çözünmesi gerekir.
B) Katı ve sıvı maddeden oluşan bir çözeltideki maddeleri birbirinden ayırmak için buharlaştırma yöntemi kullanılır.
C) Buharlaştırma yönteminde sıvının içinde çözünen katı madde ile sıvı madde buharlaştırılarak ayrılır.
D) Pekmez, salça, tarhana, pestil erişte gibi yiyeceklerin yapımında buharlaştırma yöntemi kullanılır.

10. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Miknatıs demir, nikel, kobalt gibi maddeleri çekmeye yarar.
B) Demir tozu ve tebeşir tozundan oluşan bir karışımı süzme yöntemi ile birbirinden ayırabiliriz.
C) Karışımları ayırırken birden fazla yöntem kullanılabilir.
D) Buharlaştırma her sıcaklıkta gerçekleşir.

